

ΠΑΡΚΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΨΥΧΗΣ ΚΟΔΡΑ: ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΟΥ Α ΒΡΑΒΕΙΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΕΙΦΟΡΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΗΝ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΥ ΚΟΔΡΑ ΜΕ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Το στρατόπεδο ΚΟΔΡΑ αποτελεί τον σπουδαιότερο ελεύθερο χώρο του Πολεοδομικού Συγκροτήματος Θεσσαλονίκης από πλευράς μεγέθους, θέσεως και φυσικής ομορφιάς.

Η πρόταση δημιουργίας υπερτοπικού πάρκου δραστηριοτήτων (αναψυχής, αθλητισμού, πολιτισμού κ.α.) δεν μπορεί να εφαρμοστεί σημειακά, χωρίς ένα εγκεκριμένο υπόβαθρο, ένα μάστερπλαν. Το ρόλο αυτό μπορεί να διαδραματίσει η ενεργοποίηση της βραβευθείσας μελέτης του πανελλήνιου αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για την ανάδειξη του Στρατοπέδου Κόδρα σε πάρκο δραστηριοτήτων. (1995 – μελετητές Γιώργος Ζωίδης, Στυλιανή Λεφάκη, Κυριακή Ουδατζή). Η συμμετοχή των πολιτών σε παρόντα χρόνο θα συμβάλλει στην επικαιροποίηση των δεδομένων και στην εφαρμογή τους.

Στόχος της πρότασης, όπως είχε διατυπωθεί και στη σχετική βραβευθείσα μελέτη, είναι η διάσωση και ανάδειξη της μοναδικής αυτής τοποθεσίας του Θερμαϊκού από τον κατακερματισμό και την υποβάθμιση και η προσφορά ενός πόλου πολιτιστικής αναψυχής στους κατοίκους της Καλαμαριάς και της πόλης της Θεσσαλονίκης: ενός πόλου ανάπτυξης, όχι μόνο της εγγύτερης περιοχής αλλά και του ευρύτερου πολεοδομικού συγκροτήματος, ενός πυρήνα πρασίνου που θα φιλοξενεί αναψυχή, αθλητισμό και πολιτισμό, θα συμβάλει στην ανασυγκρότηση της γειτονιάς στην πολεοδομική αναδιοργάνωση, τη λειτουργική, πολιτιστική και αισθητική αναβάθμιση της περιοχής, αλλά και στη βελτίωση των περιβαλλοντικών, κλιματικών και μικροκλιματικών συνθηκών, με σεβασμό στη φύση στην ιστορία και τη μνήμη.

Η πρόταση περιλαμβάνει το σχεδιασμό ενός λειτουργικά άριστα οργανωμένου και εξισορροπημένου πάρκου φυσικής αναψυχής, με πολιτιστικά χαρακτηριστικά, προσαρμοσμένου και συνδεδεμένου οργανικά με τον ευρύτερο και εγγύτερο πολεοδομικό και αστικό ιστό.

Η πρόταση προσαρμόζεται στη μελέτη των δεδομένων της περιοχής, της ιστορίας, της μνήμης και του χαρακτήρα της και λαμβάνει υπόψη της:

- Την ύπαρξη ενός σημαντικού αρχαιολογικού χώρου για την ιστορία της πόλης, το σχετικό χαρακτηρισμό της αρχαιολογικής περιοχής εντός του πρώην στρατοπέδου, τις προτάσεις της ΙΣΤ' Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων που είναι υπεύθυνη για τον χώρο, και τις παρατηρήσεις του ΚΑΣ (Κεντρικού Αρχαιολογικού Συμβουλίου) με την ΥΠΠΟ/ ΑΡΧ/ Α1/Φ16/56698/ 3379, αρ.8. σε σχέση με την εφαρμογή της πρότασης του Α' βραβείου του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού
- Την αρχιτεκτονική κληρονομιά των ιστορικών κελυφών που βρίσκονται στο στρατόπεδο και αποτελούν ένα αξιόλογο κτιριακό απόθεμα για την ιστορία της Καλαμαριάς και του τόπου, που έχουν συμβάλει στη διαμόρφωση του ιδιαίτερου χαρακτήρα του τοπίου και που προσφέρουν , εφόσον αποκατασταθούν και αξιοποιηθούν κατάλληλα, ένα πολύτιμο κτιριακό δυναμικό, ενταγμένο στο περιβάλλον , πρόθυμο να φιλοξενήσει επιλεγμένες χρήσεις και δραστηριότητες.
- Πολεοδομικές ρυθμίσεις και προτάσεις που έχουν κατά καιρούς διατυπωθεί από το Δήμο Καλαμαριάς και αφορούν τις πέριξ περιμετρικές μεταβατικές ζώνες.

- τον προβληματισμό που συνοδεύει το σχεδιασμό ενός υπερτοπικού «πάρκου δραστηριοτήτων», πολιτιστικού κυρίως χαρακτήρα εντός αστικού ιστού, που αποτελεί περίπτωση με ιδιαίτερες απαιτήσεις σύμφωνα με τη διεθνή αλλά και την ελληνική πρακτική.

Ο προβληματισμός, ως γνωστόν, αφορά την αποξένωση του χώρου του πάρκου από την γύρω αστική περιοχή, κατά την διάρκεια της ημέρας και ιδιαίτερα του ωραρίου εργασίας και την εγκατάλειψη και ερήμωση της περιοχής κατά τη νύκτα

Λόγοι που συμβάλουν στην δημιουργία των προβλημάτων της πρώτης κατηγορίας είναι π.χ. οι υψηλές περιφράξεις, η υπερβολικά αυστηρή φύλαξη, οι κακές συγκοινωνίες, τα ακαθόριστα σημεία εισόδου, η εικόνα εγκατάλειψης, οι μη αναγνωρίσιμες κινήσεις και διαδρομές εντός του χώρου κ.λ.π.

Για τη νέκρωση της περιοχής συνηγορούν, ο κακός φωτισμός, η απομόνωση, η δυσκολία πρόσβασης, ο φόβος, η ανασφάλεια, η συγκέντρωση των δραστηριοτήτων σε ορισμένες μόνο ώρες του εικοσιτετράωρου ή σε ορισμένες εποχές του έτους, οι αφιλόξενες και πολύπλοκες κινήσεις και διαδρομές, η έλλειψη ισορροπίας των χρήσεων και η κακή εξυπηρέτησή τους, ο ποιοτικός και λειτουργικός υποβιβασμός των χρήσεων, η συγκέντρωση περιθωριακών ατόμων κ.λ.π.

Η απάντηση στα προαναφερθέντα προβλήματα δίνεται με την ορθολογική πολεοδομική, αρχιτεκτονική και κηποτεχνική διαμόρφωση των χώρων αφ' ενός, και αφ' ετέρου με τη συνειδητή προσπάθεια να εξασφαλιστεί η πολυλειτουργικότητά τους η οποία και θεωρείται το σημείο κλειδί για την αντιμετώπιση των προβλημάτων αυτών.

Ο προηγούμενος προβληματισμός επιβάλει μια καθαρή αρχιτεκτονική, εύκολες προσβάσεις, κατάλληλα και αξιόπιστα μέσα μαζικής μεταφοράς.

Οι χρήσεις και λειτουργίες πρέπει να μπορούν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της σύγχρονης ζωής και ο χώρος να επικοινωνεί με τον επισκέπτη. Συγχρόνως τα διαφορετικά ωράρια λειτουργίας των χρήσεων είναι απαραίτητα για να κρατούν το χώρο ζωντανό όλο το εικοσιτετράωρο.

Οι αποφασιστικότεροι όμως παράγοντες θεωρούνται:

- η σωστή για τον ειδικό χαρακτήρα του χώρου αναλογία των εγκατεστημένων λειτουργιών και των ελεύθερων χώρων πρασίνου και
- η επιτυχής ένταξη στον εγγύτερο και ευρύτερο αστικό ιστό.
- Η ευελιξία και ευμεταβλητότητα του χώρου προκειμένου να προσαρμόζεται στις αλλαγές των καιρών και στις διαφοροποιήσεις των χρήσεων.
- Το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των νέων εγκαταστάσεων και της λειτουργίας τους.

Η οργάνωση των χρήσεων σχεδιαστικές αρχές

Η οργάνωση των χρήσεων είναι σύμφωνα με τα προηγούμενα η βασική προϋπόθεση επιτυχίας κατά τη δημιουργία ενός πάρκου με πολιτιστικό χαρακτήρα, ενταγμένου στον αστικό ιστό.

Οι αρχές που ακολουθήθηκαν **τεκμηριώνοντας και αξιολογώντας τα δεδομένα της υπάρχουσας κατάστασης** , ήταν:

- η ένταξη της περιοχής μελέτης στον εγγύτερο και ευρύτερο πολεοδομικό ιστό,
- η σύνδεση και αξιοποίηση όλων των διάσπαρτων και σήμερα αποκομμένων εγκαταστάσεων της περιοχής, (Κυβερνείο, Ναυτικός Όμιλος, Πλάζ και Μαρίνα ΕΟΤ),
- η προστασία και ανάδειξη του φυσικού κάλους και της μοναδικής θέσης του Μικρού Εμβόλου του Θερμαϊκού,
- η αποκατάσταση της σχέσης του χώρου με το φυσικό του τοπίο και τη θάλασσα,
- η ενοποίηση, κυριαρχία και αύξηση του πρασίνου,
- η ανάδειξη του αρχαιολογικού χαρακτήρα της περιοχής και η προβολή της ιστορίας της Θεσσαλονίκης,
- η αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού δυναμικού, η αποκατάσταση και επανάχρησή του με σεβασμό στην ιστορικότητα και το χαρακτήρα του
- η συνεκτική οργάνωση των λειτουργιών και η αποφυγή του κατακερματισμού του χώρου, με στόχο την άρτια εκμετάλλευση του χώρου, την προστασία και ανάδειξη του πρασίνου, την ευελιξία και δυνατότητα φιλοξενίας υπαίθριων προσωρινών, εποχιακών χρήσεων, φεστιβάλ κ.λ.π. χωρίς την καταπάτησή του.
- η ευελιξία του χώρου και η δυνατότητα φιλοξενίας υπαίθριων δραστηριοτήτων
- η απομάκρυνση των οχημάτων και η απόλυτη προτεραιότητα σε πεζούς και ποδηλάτες,
- η λειτουργική και αισθητική αναβάθμιση του περιβάλλοντος αστικού συνόλου.
- Ο προσδιορισμός της αρμόζουσας για το χαρακτήρα και τη θέση του στρατοπέδου ισορροπίας μεταξύ λειτουργικών χώρων και ελεύθερων χώρων πρασίνου,
- η λειτουργική συμβατότητα των χρήσεων,
- οι ήπιες αρχιτεκτονικές επεμβάσεις για την αξιοποίηση του υπάρχοντος κτιριακού δυναμικού,
- Η ανάδειξη και ακτινοβολία του υπερτοπικού και αισθητικού χαρακτήρα του χώρου,
- η ασφάλεια και η ζωντάνια του όλες τις ώρες και τις εποχές,
- ο αειφορικός σχεδιασμός,
- και τέλος η δημιουργία ενός συμβόλου του πολιτιστικού δυναμικού και του ανθρώπινου φιλικού χαρακτήρα της Καλαμαριάς.

Οι χρήσεις προέκυψαν από την έρευνα των δυνατοτήτων της περιοχής, τη συμβατότητά τους με τον χώρο από πάσης απόψεως, τη συμβατότητά τους με το χαρακτήρα του πολιτιστικού πάρκου, την ανάλυση και τεκμηρίωση του υφιστάμενου κτιριακού δυναμικού και της ιστορικότητάς, τη μελέτη των αναγκών του δήμου Καλαμαριάς της ιδιαίτερης πολιτιστικής του ταυτότητας μνήμης και ιστορίας και του ιδιαίτερου κοινωνικού του χαρακτήρα.

Ως χρήσεις προτάθηκαν :

- Πράσινο
- Χώροι περιπάτου, ανάπαυσης και φυσικής αναψυχής
- Ποδηλατοδρόμοι
- Χώροι αθλητισμού
- Υπαίθριο θέατρο
- Κλειστή αίθουσα θεάτρου κινηματογράφου

- Μουσείο προσφυγικού ελληνισμού ή ποντίων
- Μουσείο Φωτογραφίας Καλεμκερή
- Μουσείο Προϊστορίας σε σχέση με τον αρχαιολογικό χώρο
- Μουσείο φυσικής ιστορίας και πιθανόν Ενυδρείο
- Πολιτιστικοί χώροι συγκέντρωσης, διαλέξεων, συλλόγων
- Καφέ- αναψυκτήρια

Όλες οι χρήσεις είναι είτε υπαίθριες, είτε φιλοξενούνται στα υφιστάμενα ιστορικά κτίσματα του στρατοπέδου . Εξαίρεση αποτελεί η κλειστή αίθουσα θεάτρου κινηματογράφου η οποία εντάσσεται υπόσκαφα στις βοηθητικές υποδομές του ανοικτού θεάτρου , αναβαθμίζοντας τη λειτουργία και παρουσία του. Επίσης και το ενυδρείο το οποίο εντάσσεται υπόσκαφα στους βράχους της ακτής

Άξονες Κίνησης και Πλατείες

Τα βασικά μέσα με τα οποία οργανώνεται ο χώρος επέμβασης είναι οι άξονες κίνησης , οι πλατείες καθώς και οι είσοδοι του πάρκου. Οι είσοδοι αποτελούν τα κομβικά σημεία εισχώρησης του αστικού ιστού στο χώρο μελέτης και της συναρμογής του με το προτεινόμενο δίκτυο. Αποτελούν επίσης τα σημεία αφετηρίας ή κατάληξης των αξόνων και σηματοδοτούν την ύπαρξη και τη λειτουργία του πάρκου.

α. Άξονες

Οι άξονες ορίζουν ένα ιεραρχημένο δίκτυο κινήσεων και προσπελάσεων που παίζει πρωταρχικό ρόλο για την ένταξη του χώρου μελέτης σε ένα ενιαίο αναβαθμισμένο πολεοδομικό σύνολο, ως σημαντικού πολιτιστικού πυρήνα του . Το δίκτυο με λιτότητα και οικονομία οργανώνει κινήσεις και χρήσεις και εγγυάται τον μη κατακερματισμό του πάρκου και την προστασία του πρασίνου και των περιβαλλοντικών δεδομένων. Επίσης εγγυάται την οργάνωση των δικτύων κοινής ωφελείας και τη λειτουργικότητα και εργονομία των απαραίτητων υποδομών και δικτύων κοινής ωφελείας. Η έλλειψη οργάνωσης σημαίνει σπατάλη του χώρου, απώλεια περιοχών πρασίνου, σύγχυση κινήσεων και αρνητικές λειτουργικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

Η απλή γεωμετρία και ιεράρχηση των αξόνων υπαγορεύτηκε από την τεκμηρίωση της υπάρχουσας κατάστασης εντός και εκτός του στρατοπέδου:

- Από την υπάρχουσα κτιριακή υποδομή
- Από τον προσανατολισμό του χώρου και τη γεωμορφολογία του,
- Από την αποκατάσταση και επανεκτίμηση του φυσικού ορίου του θαλάσσιου ορίζοντα
- Από τις διαμορφώσεις και ιεραρχήσεις των αξόνων του πολεοδομικού ιστού και την νοητή προβολή τους μέσα στο χώρο του στρατοπέδου
- Από την επιδίωξη αρμονικής λειτουργικής και αντιληπτικής ένταξης του χώρου στον αστικό ιστό, το φυσικό περιβάλλον και το τοπίο,
- Από την επιδίωξη συνεκτικής λειτουργικής οργάνωσης των χρήσεων, εποπτικότητας και αναγνωρισιμότητας του χώρου.

- Επίσης και από την επιδίωξη εισαγωγής ορισμένων αστικών χαρακτηριστικών που να εγγυηθούν την επιτυχή λειτουργία του χώρου ως υπερτοπικού πάρκου δραστηριοτήτων.

Το δίκτυο των αξόνων επιτρέπει την **ελεύθερη από παντός είδους οχλήσεις κίνηση** πεζών κάθε ηλικίας και ΑΜΚ, αλλά και οχημάτων εξυπηρέτησης και πρώτης ανάγκης, διαθέτει ποδηλατοδρόμους, διαδρομές περιπάτου, φυσικής άθλησης και αναζωογόνησης μέσα στο πράσινο και δίπλα στη θάλασσα. Ακόμη αξιοποιεί το πολιτιστικό περιεχόμενο του χώρου και προσφέρει διαδρομές για αρχαιόφιλους, φίλους της τέχνης, της παράδοσης και γενικότερα του πολιτισμού.

Η απλή οργάνωση και εποπτικότητα του χώρου συμβάλει στο αίσθημα της άνεσης των κινήσεων και της ασφάλειας, στη βίωση ενός ευχάριστου και οικείου περιβάλλοντος.

Οι συμπεριλαμβανόμενες χρήσεις, όπως αλληλοδιαδέχονται η μια την άλλη χωρίς συγκρούμενες αντιπαράθεσεις, και όπως σηματοδοτούνται κατά μήκος των αξόνων, προσφέρουν ιδιαίτερα αξιόλογα πολιτιστικά και αισθητικά ερεθίσματα. Εμπλουτίζουν έτσι τον φυσικό χώρο με ένα ενδιαφέρον περιεχόμενο που συνυπάρχει με το φυσικό τοπίο, το αναδεικνύει χωρίς να το διασπά και να επιβάλλεται σε αυτό, που προσκαλεί διακριτικά τον επισκέπτη να το διερευνήσει και να το ανακαλύψει.

Δημιουργείται ένας άξονας Άξονας Βορρά- Νότου ως ραχοκοκαλιά της όλης οργάνωσης.

Η γραμμική του χάραξη υπαγορεύεται από τη χωροθέτηση των υφισταμένων ιστορικών κτισμάτων που διατηρούνται και επαναχρησιμοποιούνται, την επιθυμητή λειτουργική συνοχή των χρήσεων και τη συντομότερη δυνατή επικοινωνία των δύο από τις τρεις κύριες εισόδους του πάρκου: τη Βόρεια και τη Νότια.

Η αρχή και το τέλος του, εκτός από τις εισόδους, σηματοδοτούνται και με τη χωροθέτηση δύο από τους τρεις σπουδαιότερους πολιτιστικούς λειτουργικούς πόλους του πάρκου: Το Μουσείο Φωτογραφίας Καλεμκερή στη βόρεια πλευρά και το Μουσείο Προϊστορικών Αρχαιοτήτων και τον Αρχαιολογικό χώρο στη νότια, που εντάσσονται στα ιστορικά κτίρια που βρίσκονται στα σημεία αυτά και αποκαθίστανται.

Προς βορρά ο άξονας επεκτείνεται και καταλήγει στη θάλασσα, ενώ νότια φτάνει έως τις προϋπάρχουσες διαδρομές που οδηγούν στην παραλία. Η θάλασσα είναι ορατή, και ως φυσικός ορίζοντας ακόμη, σε όλο το μήκος του. Έτσι η συγκεκριμένη χάραξη, εκτός από την χωροαισθητική και λειτουργική σύνδεση της υπάρχουσας κτιριακής υποδομής, επαναπροσδιορίζει τη σχέση του όλου χώρου με το υγρό στοιχείο.

Είναι βατός από πεζούς και άτομα μειωμένης κινητικότητας, μητέρες με παιδιά και καροτσάκια, νέους και ηλικιωμένους. Επίσης διαθέτει ποδηλατόδρομο και επιτρέπει την διέλευση των οχημάτων εξυπηρέτησης και συντήρησης του Δήμου, οχημάτων ΕΚΑΒ, Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, Αστυνομίας κ.λ.π.

Στον Άξονα Βορρά- Νότου καταλήγουν και διασταυρώνονται όλες οι δευτερεύουσες διαδρομές καθώς και τα μονοπάτια. Επίσης εξασφαλίζονται οι προσπελάσεις της πλειονότητας των λειτουργικών ενοτήτων. Αποτελεί έτσι την αφετηρία διάχυσης των επισκεπτών προς όλες τις κατευθύνσεις.

Κατά τη διαδρομή του «εκτονώνεται» στις δύο πλατείες, όπου δημιουργούνται χώροι στάσης και ανάπαυσης. Η διαδοχή των πλατειών αυτών τον εμπλουτίζει με σημεία αναφοράς και του προσδίδει τον ζητούμενο **μεταβατικό αστικό χαρακτήρα**, που συνδέει τον αστικό χώρο και το πάρκο.

Η σταθερή διαμόρφωση του άξονα με πλάτος 10 μ. ενσωματώνεται στις διαμορφώσεις των πλατειών και ξανασυναντιέται στις εξόδους του από αυτές.

Το συνολικό μήκος του είναι 780 μ., εκ των οποίων τα 110 μ. διασχίζουν τη βόρεια παραλιακή ζώνη, καταλήγοντας στη θάλασσα, σε σημείο μάλιστα που να προβλέπεται σταθμός για τα καραβάκια της θαλάσσιας συγκοινωνιακής σύνδεσης του κέντρου της Θεσσαλονίκης με την Καλαμαριά.

Η ύπαρξη του κεντρικού αυτού άξονα εξυπηρετεί επίσης και ένα άλλο σημαντικό παράγοντα: Την εγκατάσταση κατά μήκος του με τον πιο ορθολογικό και «ήπιο» τρόπο των κοινωφελών δικτύων εξυπηρέτησης και υποδομής, ελέγξιμων και επισκέψιμων.

Την δυνατότητα ανάπτυξης κατά μήκος του υπαίθριων εποχιακών δραστηριοτήτων, όπως υπαίθριων αγορών, εκθέσεων κ.λ.π.

Η παρουσία του κεντρικού άξονα και η ιεράρχηση των διαδρομών καθιστά την πορεία των πεζών μέσα στο πάρκο σαφώς αναγνωρίσιμη και ελκυστική, ακόμα και κατά τη διάρκεια της νύχτας.

Ο Άξονας Βόρειας εισόδου – Θεάτρου, είναι ο πρώτος διασταυρούμενος άξονας που συναντά ο επισκέπτης από την είσοδο του Βορρά.

Ο άξονας αυτός ορίζεται από τη γεωμετρία χάραξης του θεάτρου, (για το οποίο ο Δήμος Καλαμαριάς διαθέτει εγκεκριμένη μελέτη εφαρμογής και τεύχη δημοπράτησης -Θεσσαλονίκη 97), του οποίου διασχίζει την κύρια είσοδο, συνεχίζεται και στην καμπύλη του κεντρικού διαζώματος, διαπερνά την νοτιοδυτική έξοδο και εν συνεχεία επεκτείνεται προς τη θάλασσα. Στην τελευταία αυτή διαδρομή του ενώνεται με το δίκτυο των μονοπατιών της νοτιοδυτικής πλευράς του πάρκου και καταλήγει στο υπόσκαφο ενυδρείο.

Και εδώ, σε όλο το μήκος ο θαλάσσιος ορίζοντας αποτελεί το φόντο της διαδοχής των εικόνων. Ο άξονας οριοθετείται με δένδροστοιχίες και ζώνες πρασίνου και έχει πλάτος 4, 5 μ. Μπορεί να δεχτεί οχήματα μόνο σε περίπτωση ανάγκης, και είναι βασικά σχεδιασμένος ως πεζόδρομος και ως επέκταση του υπαίθριου χώρου εισόδου του θεάτρου. Το μήκος του μέχρι την είσοδο αυτή είναι 105 μ.

Ο Άξονας Ανατολικής εισόδου- Θεάτρου ενώνει τη δεύτερη κύρια είσοδο του πάρκου, από την οδό Καλλίδου, επίσης με το το θέατρο. Συνδέει τον περίξ αστικό ιστό και τους μετακινούμενους με λεωφορεία με την περιοχή της μεγαλύτερης λειτουργικής πυκνότητας του πάρκου.

Ο άξονας ορίζεται από το κέντρο της κυκλικής διαμόρφωσης της Ανατολικής Εισόδου και από το κέντρο της ορχήστρας του ανοικτού θεάτρου οδηγώντας έτσι στο κεντρικότερο σημείο του

διαζώματός του. Συγχρόνως επιτρέπει την προσπέλαση προς τις κλειστές αίθουσες θεαμάτων και συγκεντρώσεων, κάτω από το κοίλο του θεάτρου.

Διέρχεται από περιοχές υψηλού πρασίνου και προβλέπεται για πεζούς και ποδηλάτες. Έως τη διασταύρωση με τον κύριο άξονα έχει πλάτος 6 μ., εκ των οποίων τα 4μ εξυπηρετούν τους πεζούς και τα 2 μ. τα ποδήλατα. Από την διασταύρωση έως την είσοδο του θεάτρου το πλάτος παραμένει το ίδιο, λόγω του αυξημένου αριθμού των θεατών που κινούνται προς και από το θέατρο, αλλά ο ποδηλατόδρομος καταργείται. Το συνολικό μήκος του άξονα αυτού είναι 260 μ.

Πλησίον της ανατολικής εισόδου συναντάται η παλιά διαμόρφωση της πευκώνα. Η διαμόρφωση διατηρείται και αναβαθμίζεται σε είσοδο μουσείου αφιερωμένου στην

Ιστορία του στρατοπέδου, σε χώρο περιπάτου και ανάπαυσης.

Ο Άξονας Ανατολικής εισόδου- Μουσείου Προϊστορικών Αρχαιοτήτων συνδέει άμεσα το Μουσείο Προϊστορικών Αρχαιοτήτων και τον αρχαιολογικό χώρο με την ανατολική κύρια είσοδο της Καλλίδου και αναδεικνύει τη θέση τους . Συγχρόνως ενώνει την προαναφερθείσα κύρια είσοδο με το νοτιοδυτικό τμήμα του πάρκου, όπου χωροθετούνται οι αμεσότερες προς τον αστικό ιστό λειτουργίες: Οι αθλητικές εγκαταστάσεις με το κολυμβητήριο και η μικρή εκκλησία.

Εκτός από την διέλευση πεζών και ποδηλάτων εξυπηρετεί και την παράκαμψη των απαραίτητων τροχοφόρων, ενώνοντας οδικά την βόρεια με την ανατολική είσοδο.

Το πλάτος στο στενότερο σημείο του άξονα αυτού είναι 5 μ. ενώ το μήκος του φτάνει τα 130μ.

β. Δίκτυο μονοπατιών

Το δίκτυο αυτό διαχέεται σε όλη την έκταση του πάρκου έχοντας σαν κύρια αφετηρία τους προαναφερθέντες άξονες. Παλιές χαράξεις, υπάρχουσες διαμορφώσεις πρασίνου και σημεία με αξιόλογη θέα αξιοποιούνται εμπλουτίζοντας τις κινήσεις των επισκεπτών . Τα μονοπάτια εκτός από την εξυπηρέτηση των λειτουργικών συνδέσεων, προσφέρονται για περίπατο, φυσική άσκηση και την απόλαυση του τοπίου και της θέας. Είναι προσαρμοσμένα στις φυσικές κλίσεις του εδάφους και συνοδεύονται συνήθως από διαμορφώσεις νερού.

Το νερό ακολουθώντας βασικές πορείες, ιεραρχεί το δίκτυο αυτό και προσθέτοντας στις φυσικές εικόνες δροσιά, κίνηση και ήχο οδηγεί τις πορείες προς τον πυρήνα του πάρκου και εν συνεχεία στη θάλασσα.

Στο μεγαλύτερο μέρος του διαθέτει ειδικό διάδρομο για ποδήλατα.

Οι επιφάνειες του δικτύου είναι προσαρμοσμένες στο φυσικό τοπίο,- προτείνονται π.χ. απλές διαστρώσεις με 3 Α -, και ο φωτισμός του περιορίζεται σε φωτισμό ασφαλείας και ανάδειξης του πρασίνου.

Το πλάτος δεν διατηρείται αυστηρά σταθερό, λόγω των φυσικών διαμορφώσεων και κυμαίνεται από 2- έως 4μ. το πολύ για τους πεζούς, ενώ για τα ποδήλατα από 1,5- 2μ. κατά μέγιστο.

γ. Πλατείες

Μετά τους άξονες οι πλατείες είναι τα βασικότερα στοιχεία της προτεινομένης οργάνωσης του χώρου του πρώην στρατοπέδου Κόδρα. Έχουν σχεδιαστεί ως συλλεκτήριοι χώροι αναψυχής, πνευματικής και πολιτιστικής ενασχόλησης των επισκεπτών αλλά και ως σημεία αναφοράς στην περιπλάνηση στο πάρκο. Είναι σημεία με λειτουργική συνοχή και ειδικό χαρακτήρα.

Η Πλατεία Π1 ή Πολιτιστική πλατεία είναι η πρώτη πλατεία που συναντά ο επισκέπτης από την είσοδο του βορρά.

Διασχίζεται νοητικά από τον άξονα βορρά-νότου και βρίσκεται σε κεντρική θέση του πάρκου.

Έχει σχήμα ορθογώνιο παραλληλόγραμμο του οποίου οι δύο επιμήκεις πλευρές ορίζονται από τέσσερα αξιόλογα, επίσης επιμήκη, υπάρχοντα κτίρια. Τα κτίρια αυτά διατηρούνται, αποκαθίστανται και προορίζονται για τη στέγαση πολιτιστικών χρήσεων. Για το λόγο αυτό ο χώρος πήρε τον χαρακτηρισμό της «πολιτιστικής πλατείας».

Καθότι οι πολιτιστικές λειτουργίες που την περιβάλλουν προβλέπεται να λειτουργούν καθόλη τη διάρκεια του έτους αλλά και κατά τις απογευματινές και βραδινές ώρες, όταν άλλες λειτουργίες θα υποτονούν, η πλατεία αυτή αποτελεί τον πυρήνα ζωής του πάρκου. Ο πυρήνας αυτός θα αναλάβει και θα εξασφαλίσει την διατήρηση του χαρακτήρα του ευαίσθητου αυτού χώρου και κατά τις νυκτερινές ώρες, εξαλείφοντας τους γνωστούς κινδύνους που αντιμετωπίζονται στα πάρκα κατά τη διάρκεια της νύχτας. Η κεντρική της θέση, ή εύκολη και ευδιάκριτη προσπελασιμότητά της από όλα σχεδόν τα σημεία και η λειτουργική της φόρτιση αποτελούν την εγγύηση του ρόλου αυτού.

Από βορρά, τα παρατεταγμένα ελαφρά στέγαστρα κατά μήκος του άξονα δίνουν έμφαση στην είσοδο της πλατείας. Τα στέγαστρα προορίζονται για περιοδικές εκθέσεις συσχετισμένες με τις χρήσεις του πάρκου. Η έξοδος της πλατείας συμπίπτει με τη διασταύρωση του άξονα Ανατολικής εισόδου –Θεάτρου με τον άξονα βορρά-νότου.

Το πλάτος που ορίζεται από τα περιβάλλοντα κτίρια είναι 40 μ., το μήκος ανέρχεται στα 98 μ. και ως εκ τούτου η έκταση της πλατείας φτάνει τα 3 920 τ.μ.

Η Πλατεία Π2 η Πλατεία Μουσείων. απέκτησε τον χαρακτηρισμό αυτό από τα μουσεία που πρόκειται να την περιβάλλουν : το Μουσείο Προϊστορικών Αρχαιοτήτων στη νότια πλευρά της, το μουσείο Προσφυγικού Ελληνισμού στην ανατολική καθώς και τον ανασκαφικό χώρο που διαγράφει το δυτικό της όριο και προβλέπεται να λειτουργήσει ως μουσειακός υπαίθριος χώρος.

Με την πλατεία αυτή σχετίζεται έμμεσα και ένα άλλο μικρότερο μουσείο, το μουσείο της Ιστορίας του Στρατοπέδου Κόδρα.

Η πλατεία αποτελεί το κυριότερο σημείο του αρχαιολογικού περιπάτου, σηματοδοτεί το τέλος της πορείας του άξονα προς νότο και την παρουσία της νότιας εισόδου-εξόδου του πάρκου. Περίπου στο μέσο της συμβάλλει ο άξονας που οδηγεί στην ανατολική είσοδο.

Κατά τη διέλευσή του από την πλατεία αυτή, ο άξονας Βορρά-Νότου στεγάζεται με ημιυπαίθρια στοά, κατασκευασμένη στο αποτύπωμα παλιού ερειπωμένου στρατιωτικού κτιρίου, διατηρώντας την επιμήκη ογκοπλασία του κατεστραμμένου κελύφους του. Ο νέος ανάλαφρος όγκος προσφέρει στον χώρο συνεκτικότητα και ορίζει την κλίμακά του, έτσι ώστε η πλατεία να εναρμονιστεί με το χαρακτήρα και την αισθητική που επιβάλλει το σύνολο της κτιριακής υποδομής, η υπάρχουσα βλάστηση και η αισθητική του τοπίου. Συγχρόνως σηματοδοτεί και την αλλαγή των δυνατοτήτων κίνησης και την παράκαμψη (των τροχοφόρων κυρίως) προς την ανατολική είσοδο.

Το σχήμα της πλατείας είναι επίσης ορθογώνιο, με καμπύλη κατάληξη στα βορειοανατολικά, πλάτους 61μ. και μήκους 95 μ. Το εμβαδόν της ανέρχεται σε 5 750 τ.μ. περίπου.

Η μικρότερη περιφερειακή πλατεία , κοντά στη βόρεια είσοδο δεν έχει το χαρακτήρα των προηγούμενων, αλλά αποτελεί ουσιαστικά υπαίθρια διαμόρφωση που ομαδοποιεί και συγκροτεί τα εκεί υφιστάμενα κτίρια, σε μια λειτουργική και αισθητική ενότητα ήπιας αναψυχής. Οι εγκαταστάσεις κείμενες μέσα σε διαμόρφωση ψηλού πρασίνου, προβλέπεται να αποτελέσουν πρόκληση ανάπαυσης, τόσο για τους επισκέπτες της βόρειας παραλιακής ζώνης, όσο και για τους επισκέπτες του ίδιου του πάρκου. Κυρίως όμως προβλέπεται να εξυπηρετήσουν τη λειτουργία του θεάτρου και των κλειστών αιθουσών του, παρέχοντας στους θεατές τη δυνατότητα να διευρύνουν την παραμονή τους στο χώρο του Κόδρα, να απολαύσουν τη θέα και να συζητήσουν τις εντυπώσεις τους.

Ως σημείο αναψυχής συνοδεύεται στον ανατολικό χώρο του πρασίνου με παιδική χαρά .

Είσοδοι Προσπελάσεις-οδικό δίκτυο

Από τις σχέσεις που δημιουργούνται μεταξύ της εσωτερικής οργάνωσης του χώρου του πρώην στρατοπέδου και των συνδέσεών της με τις περιμετρικές μεταβατικές ζώνες και τον πολεοδομικό ιστό, εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό η επιτυχής λειτουργία του πάρκου ως υπερτοπικού πυρήνα και ως χώρου αναβάθμισης της γύρω περιοχής.

Η είσοδος των επισκεπτών στο πάρκο προβλέπεται κυρίως ελεγχόμενη από διαμορφωμένες κεντρικές εισόδους , όπου καταλήγουν άξονες και μονοπάτια.

Δεν προβλέπονται περιφράξεις που να δημιουργούν την αίσθηση των αυστηρών ορίων. Διαμορφώσεις πρασίνου και υψομετρικές καμπύλες προστατεύουν τον χώρο και τις εκτάσεις του πρασίνου από ανεξέλεγκτες κινήσεις. Το πάρκο μεταβαίνει ομαλά από τον αστικό χώρο στο φυσικό περιβάλλον και τη θάλασσα, από την όχληση της κίνησης των αυτοκινήτων στην ηρεμία του φυσικού περιβάλλοντος και την απόλαυση της φύσης.

α. Είσοδοι

Το οδικό δίκτυο ακολουθώντας τις προτάσεις του Ρυθμιστικού, διαμορφώνεται με την κατάργηση τμήματος της Πλαστήρα και την ανάδειξη της Καλλίδου και της Θεμιστ. Σοφούλη ως των κύριων οδικών αρτηριών προσέγγισης του χώρου του στρατοπέδου από το ευρύτερο πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης.

Στα σημεία συνάντησης των παραπάνω οδών διαμορφώνονται οι δύο από τις τρεις κύριες εισόδους του Πάρκου.

Η τρίτη χωροθετείται στο τέλος της πρώην Πλαστήρα, όπου δεν υπάρχει παρόμοια αμεσότητα με το υπερτοπικό οδικό δίκτυο. Λόγω όμως του Μουσείου Προϊστορικών αρχαιοτήτων που σηματοδοτεί την είσοδο αυτή , αναβαθμίζεται σε κύρια είσοδο.

Τα σημεία των εισόδων αποτελούν, όπως έχει ήδη επισημανθεί, αποτελούν σημεία αφετηρίας των κύριων αξόνων οργάνωσης των χρήσεων και των διαδρομών εντός του Πάρκου. Διευκολύνουν έτσι την προσπέλαση των επισκεπτών και την εποπτεία των κινήσεων.

Οι είσοδοι συνδυάζονται με χώρους στάθμευσης επιβατικών αυτοκινήτων, στάσεις λεωφορείων και σταθμό για τα πλεούμενα της πιθανής θαλάσσιας σύνδεσης με το λιμάνι της Θεσσαλονίκης. Υπάρχει

επίσης και η δυνατότητα συνδυασμού με σταθμό μέσου σταθερής τροχιάς, εφόσον κάτι τέτοιο ευοδωθεί στο μέλλον.

Η σύνδεση τους με τον περίξ αστικό ιστό είναι απρόσκοπτη, απόλυτα ασφαλής και άμεση, λόγω των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων περίξ του χώρου στρατοπέδου και της δημιουργίας υπόγειων διαβάσεων, κυρίως σε περιοχές σχολείων, εκπαιδευτικών και αθλητικών χρήσεων, όπου προβλέπεται έντονη κίνηση νεαρού πληθυσμού.

β. Οδικό δίκτυο

Βασική αρχή της μελέτης, που τηρήθηκε μέχρι το τελικό της στάδιο, ήταν η απομάκρυνση των αυτοκινήτων από το χώρο του πολιτιστικού πάρκου και ο περιορισμός τους στην περιφέρειά του.

Αλλά ακόμη και η περιφερειακή αυτή εξυπηρέτηση προβλέπεται ελεγχόμενη και περιορισμένη σε τελείως απαραίτητα μεγέθη ώστε να μην υπάρξει διάσπαση των ζωνών και ασυνέχειά τους με την παρεμβολή απέραντων χώρων παρκαρίσματος, δυσανάλογα μεγάλων με την έκταση του πάρκου. Η περίπτωση αυτή θα υποβάθμιζε το πάρκο σε «κυκλοφοριακή νησίδα», θα του στερούσε το φυσικό του τοπίο και την ανάδειξη της μοναδικής θέσης του στον Θερμαϊκό, και θα διαιώνιζε τα προβλήματα της νεοελληνικής υποβαθμισμένης κατάστασης του αστικού χώρου.

Η αντιμετώπιση μιας ανεπιθύμητης κατάστασης κυκλοφοριακών προβλημάτων και οχλήσεων, τόσο για τον χαρακτήρα του Πάρκου, όσο και για τον γειτνιάζοντα αστικό ιστό μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο:

- Με αξιόπιστα, εύχρηστα και φιλικά προς τους επιβάτες μέσα μαζικών μεταφορών,
- Με άνετα και αναβαθμισμένα δίκτυα πεζοδρόμων, ακόμη και ποδηλατοδρόμων, που να μην αποτρέπουν, να απειλούν και να δυσχεραίνουν την πορεία των πεζών, ώστε αυτή από κακόγουστη περιπέτεια να αναβαθμιστεί σε ευχάριστη διαδρομή και επαφή με το Περιβάλλον.

Ως γνωστό οι «συνήθειές μας» σχετικά με τη χρήση των Ι.Χ. προκύπτουν όχι από παραδοσιακή ιδιοσυγκρασία, αλλά σχεδόν από παντελή έλλειψη των δύο προαναφερθέντων παραγόντων.

Η περίπτωση του πρώην στρατοπέδου Κόδρα μπορεί να θεωρηθεί μια καλή αρχή για ένα τέτοιο σχεδιασμό, καθότι ο χώρος είναι ακόμη αδιαμόρφωτος και ο σχετικός σχεδιασμός μπορεί να αποφύγει τα συνηθισμένα λάθη.

Ο σχεδιασμός της περιοχής του Μικρού Εμβόλου, βασίστηκε στη χάραξη του οδικού δικτύου, όπως προβλέπεται από το Ρυθμιστικό Σχέδιο και το Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο του Δήμου Καλαμαριάς, δηλαδή στην κατάργηση τμήματος της Πλαστήρα αλλά και στην κατάργηση της ισχύουσας ρυμοτομίας που διασπά το στρατόπεδο με μια απαίδευτη οδική χάραξη, χωρίς να λαμβάνει υπόψη της τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του χώρου.

Αντ' αυτής προβλέπεται διάνοιξη νέου οδικού άξονα στο ανατολικό τμήμα του χώρου, διπλής κατεύθυνσης με ενδιάμεση νησίδα.

Ο άξονας αυτός οριοθετεί τον πυρήνα του πάρκου από την μεταβατική ζώνη πρασίνου και κοινόχρηστων λειτουργιών και σηματοδοτεί τη μετάβαση από τον αστικό ιστό στο πάρκο.

Η κυκλοφορία που προβλέπεται να αναλάβει ο νέος δρόμος δεν είναι μεγάλη, καθότι το κυκλοφοριακό της Καλαμαριάς έχει ήδη επιλέξει άλλους άξονες σύνδεσής του με το πολεοδομικό συγκρότημα της Θεσσαλονίκης. Εξ άλλου ο νέος άξονας μη βρισκόμενος στην καρδιά του αστικού ιστού της Καλαμαριάς προβλέπεται να επιφορτιστεί με μικρό ποσοστό κινήσεων.

Η ύπαρξή του θα εξυπηρετεί κυρίως τους επισκέπτες των υπερτοπικών λειτουργιών του Πάρκου και των ήδη υπαρχόντων στην περιοχή αθλητικών εγκαταστάσεων, ώστε να απαλλάξει τις περιοχές κατοικίας από τυχόν κυκλοφοριακές οχλήσεις. Επίσης προβλέπεται να εξυπηρετήσει τα μαζικά μέσα μεταφοράς που θα υποστηρίζουν το πολιτιστικό πάρκο και τις δραστηριότητές του.

Οι ζώνες πρασίνου απομονώνουν τον νέο άξονα τόσο από την περιοχή κατοικίας, όσο και από τα δίκτυα οργάνωσης χρήσεων του πάρκου. Η μετάβαση από τον αστικό ιστό στο φυσικό περιβάλλον και τη θάλασσα πραγματοποιείται σταδιακά έτσι ώστε η ένταξη του νέου σχεδιασμού να γίνει ομαλά χωρίς προβλήματα και ασυμβατότητες.

Η χάραξη της νέας οδού με την παράλληλη κατάργηση του τμήματος της Πλαστήρα, αντικαθιστά την μέχρι τώρα ισχύουσα ρυμοτομία επιλύοντας τα προβλήματα:

- Του διαχωρισμού και διάσπασης του χώρου του Στρατοπέδου σε επι μέρους οικοδομικά τετράγωνα και ασυνεχείς χώρους πρασίνου.
- Της οριστικής απόδοσης του χώρου, όχι στην ανοικοδόμηση, αλλά στη λειτουργία πολιτιστικού πάρκου δραστηριοτήτων, δηλαδή στην αναβάθμιση τόσο του πολεοδομικού συγκροτήματος της Καλαμαριάς, όσο και της Θεσσαλονίκης.
- Της αποκατάστασης του φυσικού περιβάλλοντος και των φυσικών ορίων της μοναδικής θέσης του χώρου και της ανάδειξης του φυσικού του κάλους.

Η κατάργηση του τμήματος της οδού Πλαστήρα επιτρέπει στο Πάρκο να επεκταθεί έως τη θάλασσα με συνέπεια την αναβάθμιση όχι μόνο του χώρου του πρώην στρατοπέδου, όπως προαναφέρθηκε, αλλά και της παραλιακής ζώνης.

Τα εναπομένοντα τμήματα εξυπηρετούν πλέον συγκεκριμένες κινήσεις, ενώ το υπόλοιπο μετατρέπεται σε πεζόδρομο και ποδηλατόδρομο προορισμένο για την φυσική άθληση και αναψυχή των επισκεπτών του Πάρκου.

γ. Χώροι στάθμευσης

Όπως ήδη επισημάνθηκε, βασική αρχή του σχεδιασμού είναι ο αποκλεισμός της κίνησης τροχοφόρων μέσα στο πολιτιστικό πάρκο. Για το λόγο αυτό τόσο οι οδικοί άξονες όσο και οι χώροι στάθμευσης έχουν χωροθετηθεί περιφερειακά σε καίρια σημεία εισόδων ή κοντά σε σημαντικές προσβάσεις λειτουργικών πόλων.(π.χ. ανοιχτό θέατρο κ.λ.π.).

Η πρόβλεψη των θέσεων έχει λάβει υπόψη της την εξυπηρέτηση με μέσα μαζική μεταφοράς και έχει υπολογιστεί με τα ορθολογικά αναγκαία μεγέθη βάσει σχετικών άρθρων και κανονισμών.

Συγχρόνως στη μεταβατική ζώνη μεταξύ πάρκου και κατοικιών έχουν προβλεφθεί επιπλέον χώροι στάθμευσης στην οδό Παπάγου, για την εξυπηρέτηση των κατοίκων της περιοχής.

Το σύνολο των προβλεπομένων θέσεων , ανέρχεται σε 976 και σε 12 θέσεις λεωφορείων και η έκτασή τους ανέρχεται στα 23.900 τ.μ.

Οι χώροι στάθμευσης προβλέπεται να περιβάλλονται από πράσινο και δενδροφυτεύσεις, ώστε να εντάσσονται καλύτερα στο περιβάλλον, να αποτελούν συνέχεια των διαμορφωμένων χώρων πρασίνου, να απαλύνουν κατά το δυνατόν την παρουσία των αυτοκινήτων και να εξασφαλίζουν τον επιθυμητό σκιασμό

Η δημιουργία πολιτιστικού πάρκου δραστηριοτήτων και ο χαρακτηρισμός του χώρου ως περιοχή φυσικού κάλλους, δημιουργούν την ανάγκη επανένταξης του χώρου του στρατοπέδου στο φυσικό του περιβάλλον, που μπορεί να θεωρηθεί και ως απώτερος προγραμματικός στόχος

Η επανασύνδεση του χώρου του στρατοπέδου με τη θάλασσα, που έχει αποκοπεί σήμερα με την οδό Πλαστήρα, και η αποκατάσταση των φυσικών ορίων του χώρου, θεωρούνται βασικές προϋποθέσεις της ανάδειξης του φυσικού κάλλους και της περίοπτης θέσης της περιοχής , της λειτουργικής και αισθητικής της αναβάθμισης και πρωτίστως της βελτίωσης των κλιματικών και περιβαλλοντικών συνθηκών της περιοχής και της βλάστησης. Βάσει αυτού προβλέπεται η σταδιακή υποβάθμιση της σημασίας της παλιάς οδικής αρτηρίας που αποκόπτει την περιοχή από το φυσικό της όριο, τη θάλασσα, εμποδίζει τον αερισμό της, και τη θέα και δημιουργεί παραμορφώσεις στο φυσικό ανάγλυφο.

Η αρτηρία αυτή προβλέπεται να αντικατασταθεί σταδιακά με άλλη, σε απόσταση από τη θάλασσα, καθώς μια τέτοια όδευση θεωρείται καταλληλότερη σύμφωνα με τις κυκλοφοριακές προβλέψεις και συνδέσεις της Καλαμαριάς με την ευρύτερη περιοχή της Θεσσαλονίκης.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, το Υπερτοπικό Πάρκο Κόδρα σχεδιάζεται ως το μεγαλύτερο αστικό πάρκο της Θεσσαλονίκης, ένας δημόσιος χώρος κυρίαρχα πρασίνου, στο οποίο θα εντάσσεται μια πολυλειτουργική οργάνωση, όπου ειδικότερες δραστηριότητες Πολιτισμού, Αρχαιολογικής Έρευνας, Εκπαίδευσης, Αθλητισμού και αναψυχής, θα αλληλοεισδύουν η μία στην άλλη, θα συνεργούν εξυπηρετώντας πολλαπλούς σκοπούς και θα εναλλάσσονται στον χώρο σε μια προσπάθεια ολοκληρωμένης ανταπόκρισης στις διαχρονικές αλλά και τις σύγχρονες ανθρώπινες ανάγκες.

Ο σχεδιασμός του πάρκου δεν περιορίζεται μόνο στις εκτάσεις του τέως στρατοπέδου (350,0 στρ) αλλά εκτείνεται και προσπαθεί να ενοποιήσει και να ενεργοποιήσει μια ευρύτερη έκταση (περίπου 600,0 στρ) που περιλαμβάνει, Τις παραλιακές ζώνες και εγκαταστάσεις εκατέρωθεν του Μικρού εμβόλου (Κυβερνείο, Ναυτικοί Όμιλοι, Πλαζ-Μαρίνα ΕΟΤ), Τον χώρο των εγκαταστάσεων του ΝΑΤΟ, Τμήματα και εγκαταστάσεις του αστικού ιστού της Καλαμαριάς στην ενδοχώρα (χώροι σχολείων, αθλητικών κέντρων, γηπέδου Απόλλωνα).

Η πρόταση προβλέπει και την ενεργοποίηση μελετών σε σχέση με μεταβατικές ζώνες κοινωφελών λειτουργιών πέριξ του χώρου του στρατοπέδου

Η επέκταση αυτή επιβάλλεται από την σημασία του χώρου τις περιβαλλοντικές γεωμορφολογικές, λειτουργικές και πολεοδομικές, συνθήκες, τη θεωρία και πρακτική του αστικού χώρου, του σχεδιασμού και της ποιότητας ζωής σε αυτόν.

Οι μεταβατικές περιοχές μπορεί σταδιακά να ενοποιηθούν οργανικά σε ένα λειτουργικά και αισθητικά αναβαθμισμένο σύνολο, ομαλά προσαρμοσμένο στον αστικό ιστό και την γεωμορφολογία της περιοχής.

Η συμμετοχή των πολιτών

Η συμμετοχή των πολιτών προβλέπεται στις αποφάσεις επικαιροποίησης της μελέτης με σχετική ενημέρωση και συμμετοχικές διαδικασίες.

Στάδια μελέτης :

Αρχικά προβλέπεται η κατασκευή των βασικών κοινωφελών υποδομών δηλαδή των αξόνων και του οδικού δικτύου, που περιγράφεται στην πρόταση. Αυτό δίνει την δυνατότητα χρήσης του χώρου έτσι ώστε οι πολίτες να μπορούν να τον οικειοποιηθούν ως χώρο πρασίνου, ανάπαυσης και αναψυχής, να μπορούν να κυκλοφορήσουν σε αυτόν, να αθληθούν, να οργανώσουν υπαίθριες δραστηριότητες. Σταδιακά προβλέπεται να αναπτυχθούν οι χρήσεις στις υφιστάμενες κτιριακές υποδομές οι οποίες θα πρέπει να αποκατασταθούν.

θα μπορούσαν οι κάτοικοι να υιοθετήσουν κτίρια, χρήσεις, η δραστηριότητες και να συμβάλλουν στην εύρεση χρηματοδότησης γι αυτά.

Ο Δήμος Καλαμαριάς μπορεί να θέσει υπόψη των ενδιαφερομένων και **τις σχετικές μελέτες** που έχουν ήδη εκπονηθεί και εγκριθεί σε συνέχεια της βραβευθείσας μελέτης του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού, τη οποία επίσης ο Δήμος έχει στη διάθεσή του. Οι επιπλέον μελέτες αφορούν:

- Τη χωροθέτηση χρήσεων στο χώρο του πρώην στρατοπέδου
- τη συνολική μελέτη του ανοικτού θεάτρου και τα τεύχη δημοπράτησης της κλειστής αίθουσας θεαμάτων και συγκεντρώσεων
- Τη μελέτη για την εγκατάσταση του κοινοβουλίου του απόδημου Ελληνισμού με την επανάχρηση χώρων αποθηκών.
- Τη προκαταρκτική μελέτη του μουσείου προϊστορίας στα κτίρια των πρώην στάβλων του στρατοπέδου
- Την προκαταρκτική μελέτη του Μουσείου Συλλογής Καλεμκερή σε υφιστάμενο κτίριο στο χώρο της προβλεπόμενης βόρειας εισόδου.